

Sygnatura akt II AKa 232/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi II Wydział Karny w składzie:

Przewodnicząca: SSA Maria Wiatr (spr.)

Sędziowie: SA Izabela Dercz

del. SO Piotr Augustyniak

Protokolant: st. sekr. sąd. Łukasz Szymczyk

przy udziale prokuratora Marcina Bagińskiego

po rozpoznaniu w dniu 21 grudnia 2017 r. sprawy

1) **P. K. oskarżonego z art. 148 § 1 kk**

2) **R. W. oskarżonego z art. 148 § 1 kk**

na skutek apelacji wniesionych przez obrońców

od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku

z dnia 29 marca 2017 r., sygn. akt II K 82/16.

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;
2. zasądza od Skarbu Państwa tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonym z urzędu w postępowaniu odwoławczym wraz z kosztami dojazdu na rzecz:
 - adw. K. M. – Kancelaria Adwokacka w P. kwotę 946,95 (dziewięćset czterdzieści sześć 95/100) złotych,
 - adw. M. W. – Kancelaria Adwokacka w P. kwotę 923,92 (dziewięćset dwadzieścia trzy 92/100) złotych;
3. zwalnia oskarżonych od kosztów sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym.

Izabela Dercz Maria Wiatr Piotr Augustyniak

II AKa 232/17

UZASADNIENIE

P. K. i R. W. zostali oskarżeni o to, że:

w dniu 21 lipca 2013 r. w M., woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu w zamiarze bezpośrednim pozbawienia życia B. K., używając narzędzia tępego, tępo - krawędzistego zadali wymienionemu pokrzywdzonemu co najmniej kilkanaście uderzeń w głowę, w wyniku czego na skutek odniesionych obrażeń

doprowadzili do jego zgonu,

tj. o czyn z art. 148 § 1 k.k.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Płocku, II Wydziału Karnego z dnia 29 marca 2017 r., sygn. akt II K 82/16:

I. oskarżonych **P. K.** i **R. W.** w ramach zarzucanego im czynu uznano za winnych tego, że w dniu 21 lipca 2013 roku w M., województwo (...), działając wspólnie i w porozumieniu, zażądali od B. K. wydania pieniędzy na zakup alkoholu, a po odmowie ich wydania przez pokrzywdzonego, przewidując możliwość pozbawienia życia B. K. i godząc się na to, zadali mu liczne uderzenia narzędziami tępymi, twardymi, krawędzistymi, godzące ze znaczną siłą w różne okolice głowy oraz uderzenia godzące w jego kończyny górne, w wyniku czego spowodowali u niego mnogie rany tłuczone powłok głowy, częściowo nakładające się na siebie, w tym o charakterze płatowym i miażdżonym, zmiżdżenie lewego mięśnia skroniowego, ranę tłuczoną okolicy podżuchwowej prawej, wylewy krwawe w tkance podskórnej głowy i krwiak pod czepcem ścięgnistym, okrężno - zawiasowe złamanie kości sklepienia i podstawy czaszki z dodatkową szczeliną złamania w zakresie łuski kości ciemieniowej lewej, stłuczenie istoty mózgowej w zakresie obu płatów skroniowych, zwłaszcza lewego, obrzęk mózgu, zasinienia w zakresie części twarzowej głowy po stronie lewej, złamanie kości nosa, wylew krwawy w spojówce gałkowej oka lewego, zasinienia na kończynach górnych, głównie na grzbietowych powierzchniach rąk i na przedramionach z wylewami krwawymi w tkance podskórnej, a w konsekwencji spowodowali śmierć B. K. będącą skutkiem doznanych mnogich ran tłuczonych głowy, z następowym masywnym krwotokiem oraz towarzyszącymi obrażeniami czaszkowo - mózgowymi w postaci złamań kości sklepienia i podstawy czaszki, stłuczenia istoty mózgowej i krwawienia śródczaszkowego, przy czym zabójstwa B. K. dokonali w związku z rozbojem, którego dopuścili się w ten sposób, że używając wobec pokrzywdzonego przemocy polegającej na podjęciu opisanych wyżej działań, zabrali w celu przywłaszczenia posiadane przez niego pieniądze w kwocie 20 złotych, to jest popełnienia przestępstwa z art. 148 § 2 pkt 2 k.k. w zb. z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie tych przepisów każdego z oskarżonych skazano, zaś na podstawie art. 148 § 2 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzono każdemu z nich karę 13 (trzynastu) lat pozbawienia wolności.

Wyrok ten zawiera też rozstrzygnięcia o zaliczeniu okresów rzeczywistego pozbawienia wolności, o wynagrodzeniu z tytułu nieopłaconej obrony z urzędu oraz o kosztach sądowych.

Apelacje od powyższego wyroku wnieśli obrońcy oskarżonych.

Obrońca P. K. zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

1. ***naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, a mianowicie art. 5 § 2 k.p.k.***, przejawiające się w rozstrzygnięciu przez Sąd I instancji niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego P. K., w szczególności w zakresie w jakim Sąd Okręgowy:

a. przyjął, iż oskarżeni P. K. i R. W. w trakcie jednego dnia odbyli wspólnie dwukrotnie wizytę w domu świadka K. R. w celu nabycia alkoholu, w sytuacji gdy jednoznaczne ustalenie powyższej okoliczności pozostaje w sprzeczności ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, a w szczególności treścią zeznań K. R. złożonych w toku niniejszego postępowania, w tym uznanych wiarygodnymi jej relacji podanych w toku postępowania przygotowawczego;

b. wykluczył możliwość dokonywania przez funkcjonariuszy z KMP M. opisanych przez P. K. czynności z w/w oskarżonym (vide: wyjaśnienia oskarżonego - protokół rozprawy z dnia 08.02.2017r.) oraz możliwość bezpośredniego doręczenia oskarżonemu postanowienia o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego z dnia 05.11.2013r. w dniu jego wydania w sytuacji, gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na jednoznaczne ustalenie kiedy i w jakich okolicznościach oskarżony uzyskał odpis w/w dokumentu,

c. przyjął, iż oskarżeni P. K. i R. W. dokonali zabójstwa B. K. w związku z rozbojem, w wyniku którego zabrali w celu przywłaszczenia posiadane przez pokrzywdzonego pieniądze w kwocie 20 złotych, w sytuacji gdy wyprowadzenie jednoznacznego wniosku dotyczącego zaboru w/w kwoty pieniędzy pozostaje niemożliwe w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w tym w szczególności na podstawie ocenionych jako wiarygodne zeznań D. S.,

nadto okoliczność dysponowania przez pokrzywdzonego B. K. pieniędzmi sama w sobie pozostaje wątpliwa z uwagi na ujawnione w toku postępowania okoliczności dotyczące braku stałego źródła utrzymania pokrzywdzonego oraz korzystania przez w/w z pomocy społecznej;

d. przyjął, iż oskarżeni P. K. i R. W. dokonali zabójstwa B. K., a następnie udali się z uzyskaną w wyniku dokonanego na B. K. rozboju kwotą 20 złotych do mieszkania K. R. w celu zakupu alkoholu, w sytuacji gdy zeznania w/w świadka nie stanowią podstawy do poczynienia powyższego ustalenia w zakresie w jakim Sąd Okręgowy nie wyjaśnia kwestii oczywistych śladów jakie pozostałyby na ciele i odzieży oskarżonych w efekcie popełnienia zarzucanego im czynu, a które to ślady - mając na uwadze wygląd miejsca popełnienia czynu opisany w protokole oględzin - byłyby ewidentnie dostrzegalne;

e. przyjął, iż oskarżeni P. K. i R. W. dokonali zabójstwa B. K. w związku z rozbojem, w wyniku którego zabrali w celu przywłaszczenia posiadane przez pokrzywdzonego pieniądze w kwocie 20 złotych, w sytuacji gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy - któremu Sąd nadał przymiot wiarygodności - wskazuje na dysponowanie przez w/w oskarżonych środkami pieniężnymi np. w odniesieniu do oskarżonego P. K. - z tytułu posiadanej wierzytelności względem M. P. (k. 1883 akt sprawy) oraz wykonywanej pracy (vide: protokół przesłuchania świadka J. F. k. 763v akt sprawy) oraz wypłat zaliczek na poczet wynagrodzenia z tytułu świadczonej pracy (dot. R. W.);

f. wykluczył możliwość zaobserwowania przez świadka G. M. mężczyzny oddalającego się od mieszkania B. K. między godzinami 14.00 a 16.00, a posiadającego na nogawkach spodni ślady zabrudzeń czerwonymi plamami oraz jego związku z śmiercią B. K., pomimo, iż brak jest racjonalnych powodów kwestionowanego wniosku przez Sąd poza okolicznością, iż w/w relacje poddają w wątpliwość ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd w niniejszym postępowaniu,

w konsekwencji którego to naruszenia poczyniono błędne ustalenia faktyczne w sprawie skutkujące przyjęciem, iż oskarżony P. K. dopuścił się czynu z art. 148 § 2 pkt 2 k.k. w zb. z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;

2. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, a mianowicie art. 7 k.p.k. oraz 410 k.p.k.,przejawiające się w nieuzasadnionym nadaniu przymiotu wiarygodności zeznaniom świadka D. S. , w zakresie w jakim wskazywał on na sprawstwo oskarżonego P. K., w sytuacji gdy,

a. szczegółowa analiza w/w zeznań prowadzi do wniosku, iż pozostają one nielogiczne i niekonsekwentne w zakresie informacji istotnych z punktu widzenia poczynionych przez Sąd ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie (np. w zakresie usuwania śladów zbrodni przez P. K. poprzez spalenie obuwia w piecu, przy jednoczesnym sprzecznym z regułami logiki przyjęciu, iż oskarżony nie dokonałby spalenia również pozostałych części garderoby noszonej w dniu zdarzenia), w szczególności zaś nie można zgodzić się z wnioskami Sądu Okręgowego jakoby w/w zeznania pozostawały spójne, jak również z oceną, iż najwięcej szczegółów dotyczących okoliczności zgonu B. K. zawierają zeznania świadka D. S. złożone w toku postępowania przygotowawczego, a to mając na względzie każdorazowe rozbudowywanie ich treści w toku składania kolejnych zeznań podczas rozprawy głównej;

b. nie stanowią jednoznacznego dowodu na bytność oskarżonego P. K. w mieszkaniu pokrzywdzonego B. K. w dniu 21 lipca 2013r.,

c. zeznania D. S. pozostają sprzeczne z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w tym również uznanym za wiarygodny przez Sąd Okręgowy tj.

- w zakresie udzielonych przez świadka D. S. informacji na temat ilości sztuk alkoholu zakupionego przez oskarżonych P. K. i M.R. W. u K. R. (według świadka D. S., oskarżeni wspólnie nabyli alkohol u K. R. dwukrotnie tego samego dnia, a ponadto mieli zakupić u w/w świadka jednorazowo dwie butelki wódki- vide: protokół przesłuchania świadka z dnia 12.11.2013r. k. 786 akt sprawy oraz protokół przesłuchania świadka z dnia 13.11.2013r. k. 827 akt sprawy, zaś z treści zeznań świadka K. R. złożonych w toku postępowania przygotowawczego wynika, iż oskarżeni byli u

niej wspólnie jeden raz w ciągu dnia i w zamian za zapłatę banknotem o nominale 20 złotych otrzymali Jedną półlitrową butelkę wódki zrobioną ze spirytusu” oraz banknot o nominale 10 złotych w ramach reszty - vide: protokół przesłuchania świadka z dnia K. R. z dnia 13.11.2013r.; k. 818 akt sprawy; protokół przesłuchania świadka z dnia K. R. z dnia 14.11.2013r.; k. 838 akt sprawy);

- w zakresie udzielonych przez świadka D. S. informacji na temat istnienia swoistego hasła dostępu do mieszkania świadka K. R. (według świadka D. S. istniał charakterystyczny sposób pukania do drzwi świadka K. R. - , zaś treść zeznań świadka K. R. kategorycznie temu zaprzecza - vide protokół rozprawy z dnia 02.10.2014r.; k. 1871, 1871v akt sprawy)

oskarżeni byli

d. zasadności nadania przymiotu wiarygodności relacjom D. S. przeczą ujawnione w sprawie okoliczności, w szczególności:

- fakt intencjonalnego osadzenia świadka z oskarżonym P. K. w jednej celi;
- fakt skierowania do D. S. przez W. W. prośby poinformowania, w sytuacji uzyskania wiedzy na temat P. K. i „zabójstwa” (vide: protokół przesłuchania świadka na rozprawie w dniu 08.04.2015r.) oraz sporządzonego przez D. S. listu do W. W., w którym opisuje fakt ujawnienia sprawcy zdarzenia będącego przedmiotem niniejszego postępowania, pomimo telefonicznego powiadomienia W. W.;
- okoliczność powoływania się przez świadka na fakt denuncjacji w niniejszej sprawie w toku postępowania przed Sądem Rejonowym w Mławie, sygn. akt II K 694/13, jak również skierowania przez świadka zapytania o przewidzianą za udzielenie pomocy w zakresie ujawnienia sprawcy śmierci B. K. nagrodę pieniężną, a zatem de facto posiadania przez świadka interesu w pomówieniu P. K. i R. M. W. w kontekście twierdzeń zawartych w opinii sporządzonej przez biegłą A. K., a dotyczących podatności świadka na aprobatę społeczną oraz wynikającej ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego okoliczności poszukiwania tejże aprobaty wśród organów prowadzących postępowanie przygotowawcze i sądowe;
- okoliczność uprzedniego niesłusznego pomówienia przez świadka innych osób o popełnienie przestępstwa (sprawa przeciwko A. W. i T. K. rozpoznawana przed Sądem Rejonowym w Mławie, sygn. akt IIK 242/13),
- opinia o świadku D. S. posiadana wśród osób osadzonych w jednostkach penitencjarnych,

które to naruszenie miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, albowiem w konsekwencji jego popełnienia Sąd Okręgowy poczynił znaczną większość ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie, jak również w oparciu o w/w zeznania rozstrzygał kwestie nadania przymiotu wiarygodności pozostałym przeprowadzonym w sprawie dowodom, co ostatecznie doprowadziło do uznania winy oskarżonego P. K. zarzucanego mu czynu;

3. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, a mianowicie art. 7 k.p.k. przejawiające się w dokonaniu przez Sąd I instancji dowolnej, niezgodnej z zasadami doświadczenia życiowego i tendencyjnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego poprzez **odmówienie walurowi wiarygodności wyjaśnieniom P. K.** w zakresie w jakim w/w wyjaśnienia pozostają sprzeczne z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, a zwłaszcza z zeznaniami świadka D. S., tj. w zakresie w jakim oskarżony kwestionował swoje sprawstwo zarzucanego mu czynu, podając, iż relacja w/w świadka nie odzwierciedla rzeczywistej treści rozmów jakie oskarżony odbył podczas osadzenia w jednej celi z D. S., w sytuacji gdy:

a. brak jest bezpośredniego dowodu wskazującego na bytność oskarżonego w mieszkaniu pokrzywdzonego w dniu 21 lipca 2013r., jak również na okoliczność, iż w dniu 21 lipca 2013 roku oskarżony P. K. w rzeczywistości spotkał się z pokrzywdzonym B. K.,

b. wyjaśnienia oskarżonego P. K. złożone w toku postępowania przygotowawczego pozostają spójne i konsekwentne,

c. liczne informacje zawarte w wyjaśnieniach oskarżonego dotyczące: prowadzonego przez P. K. trybu życia przed osadzeniem a Areszcie Śledczym w D., miejsca pobytu przed i po datą zdarzenia, sposobu nabywania alkoholu od K. R., posiadanej wobec świadka M. P. wiarytelności, związku z świadkiem E. B., jak również sposobu prowadzenia z oskarżonym czynności przez funkcjonariuszy policji z KMP M. znalazły potwierdzenie w pozostałym (poza zeznaniami D. S.) zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym,

d. zasady doświadczenia życiowego przemawiają za przyjęciem, iż obrany przez oskarżonego tryb życia, a w szczególności regularne, wieloletnie spożywanie przez P. K. alkoholu mogło spowodować deformację odtwarzanych przez niego zdarzeń, w szczególności w zakresie podawanych przez oskarżonego dat, tym bardziej, iż relacje w/w oskarżonego zostały przedstawione po upływie kilku miesięcy od ich zajścia;

f. w celu dowiedzenia swojej prawdomówności w zakresie zaprzeczenia przez oskarżonego popełnienia zarzucanego mu czynu P. K. wielokrotnie zgłaszał organom prowadzonym postępowanie w sprawie chęć poddania się badaniom za pomocą wariografu,

które to naruszenie skutkowało poczynieniem przez sąd błędnych ustaleń faktycznych, w oparciu o które Sąd uznał, iż P. K. dopuścił się zarzucanego mu czynu;

4. ***naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, a mianowicie art. 7 k.p.k.*** przejawiające się w dokonaniu przez Sąd I instancji dowolnej, albowiem tendencyjnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego ***poprzez odmówienie wiarygodności zeznaniom K. R. złożonym w toku postępowania sądowego*** w niniejszej sprawie w sytuacji, gdy szczegółowa analiza treści informacji przekazanych przez w/w świadka w niniejszej sprawie, mając na względzie reguły logicznego rozumowania i zasady doświadczenia życiowego skłania do odmiennej oceny zeznań K. R., a mianowicie należy wskazać na rozbieżności jakie zarysowują się na tle zeznań złożonych w toku postępowania przygotowawczego w odniesieniu do okoliczności istotnych dla czynionych w sprawie ustaleń faktycznych tj. spostrzeżeń świadka K. R. dotyczących wyglądu i zachowania oskarżonych podczas relacjonowanej przez świadka wizyty P. K. i R.M. W. w celu zakupu alkoholu (odmienności te występują już w dwóch pierwszych protokołach przesłuchania w/w świadka), a następnie potwierdzenie w toku postępowania sądowego przez K. R. jedynie tychże okoliczności dotyczących wyglądu i zachowania oskarżonych podczas relacjonowanej przez świadka wizyty P. K. i R.M. W. w celu zakupu alkoholu, które wynikały z protokołu przesłuchania świadka z dnia 14.11.2013r. przy jednoczesnym kategoriycznym zaprzeczeniu, jakoby uprzednio - w toku przesłuchania w charakterze świadka w dniu 13.11.2013r. wskazywała ona na zabrudzenia na spodniach P. K. przypominające ślady krwi,

nadto przez wzgląd na relacje świadka dotyczące jej samopoczucia podczas czynności przeprowadzonej z jej udziałem w dniu 13.11.2013r., które to naruszenie doprowadziło do poczynienia przez Sąd błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, stanowiących poszlaki wskazujące na sprawstwo oskarżonego P. K. zarzucanego mu czynu;

5. ***naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, a mianowicie art. 7 k.p.k., 410 k.p.k.*** przejawiające się w dokonaniu przez Sąd I instancji dowolnej, niezgodnej z zasadami doświadczenia życiowego i tendencyjnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego poprzez przyznanie przymiotu wiarygodności twierdzeniom świadków K. K. (1), M. K. (1), M. K. (2) i K. K. (2), jak również T. P. i E. P. w odniesieniu do treści zeznań w/w świadków złożonych w następstwie okazania w/w świadkom treści zapisów z monitoringu miejskiego, w sytuacji gdy w/w osoby nie miały bezpośredniego kontaktu z pokrzywdzonym przed jego śmiercią, zaś uprzednie spotkania miały charakter sporadyczny, chwilowy, które to naruszenie doprowadziło do ostatecznego odmówienia wiarygodności twierdzeniom A. K. (2) dotyczącym rozpoznania małżonka na tożsamych nagraniach, co - mając na uwadze fakt, iż była ona jedyną osobą utrzymującą stały kontakt z pokrzywdzonym przed jego śmiercią - zgodnie z zasadami logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego nakazywałoby przyjęcie, iż jest ona jedyną osobą posiadającą zdolność określenia wyglądu i postawy pokrzywdzonego, jakimi cechował się na krótko przed śmiercią, jak również rodzaju noszonej przez B. K. ówczesnie garderoby, która to okoliczność

doprowadziła do poczynienia przez Sąd błędnych ustaleń faktycznych, jakoby dokonane przez A. K. rozpoznanie B. K. na nagraniu z monitoringu miejskiego z dnia 21 lipca 2013 roku, około godziny 13.55 było dowodem niemiarodajnym i niemogącym stanowić podstawy ustalenia, że na przedmiotowym nagraniu rzeczywiście utrwalony został wizerunek pokrzywdzonego, a w konsekwencji pominięcia istotnej z punktu widzenia ustaleń faktycznych stanowiących podstawę wydania zaskarżonego wyroku możliwości rzeczywistego przebywania pokrzywdzonego B. K. we wskazanym czasie na jednej z ulic (...), co też podważałoby znacząco przyjęte przez Sąd ustalenia faktyczne;

6. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, a mianowicie art. 4 k.p.k., art. 193 § 1 k.p.k. w zw. z art. 9 § 1 k.p.k. oraz art. 366 § 1 k.p.k. polegające na poczynieniu przez Sąd Okręgowy nieuprawnionych, albowiem nie popartych stosownym dowodem z opinii biegłego twierdzeń dotyczących braku wpływu zastosowanego wobec świadka K. R. leczenia na zdolność do uczestniczenia w czynnościach procesowych, jak również zdolność do odtwarzania przez w/w spostrzeżeń, w sytuacji gdy przesłuchanie K. R. w Szpitalu w M. nastąpiło w dniu 13.11.2013r. tj. drugiego dnia pobytu świadka w placówce medycznej, do której K. R. została przyjęta z powodu przewlekłego zapalenia trzustki, a zatem był to również drugi dzień wdrożonego leczenia farmakologicznego, co - zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego - nakazuje przyjąć, iż był to okres wzmożonego dawkowania podawanych leków i substancji leczniczych, w tym środków przeciwbólowych, a zatem ich zastosowanie mogło mieć wpływ na percepcję świadka, która to okoliczność - z uwagi na jej istotne znaczenie w sprawie poprzez poczynienie przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego rozstrzygnięcia głównie w oparciu o zeznania świadka złożone w dniu 13.11.2013r., winna zostać przez Sąd wyczerpująco wyjaśniona, czemu nie odpowiada powołanie się na informację uzyskaną rzekomo od lekarza przez Z. R. przed przystąpieniem do przeprowadzenia czynności przesłuchania K. R. na oddziale szpitalnym, które to naruszenie doprowadziło do poczynienia przez Sąd błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, stanowiących poszlaki wskazujące na sprawstwo oskarżonego P. K. zarzucanego mu czynu;

7. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, a mianowicie art. 442 § 3 k.p.k. przejawiające się w nienależytym i nie wyczerpującym ustosunkowaniu się przez Sąd Okręgowy w Płocku (ponownie rozpoznający niniejszą sprawę) do uwag i zapatrywań wyszczególnionych w treści uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 19 lipca 2016r., sygn. akt II AKa 56/16, zwłaszcza poprzez niepełne wyjaśnienie okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, a mianowicie:

- powodów z jakich to właśnie D. S. oskarżony P. K. miałby opowiedzieć o okolicznościach dokonania zabójstwa B. K., w sytuacji, gdy oskarżony, w świetle relacji innych osób, z którymi został osadzony w jednej celi w Areszcie Śledczym w D. wskazywali, iż jest on osobą skrytą, małomówną, nie udzielającą szczegółowych informacji na temat prowadzonego w stosunku do jego osoby postępowaniu;
- motywacji świadka D. S. w odniesieniu do dokonanej przez niego denuncjacji uwzględniając poniesione już okoliczności dotyczące powoływania się przez świadka na fakt ujawnienia sprawy zabójstwa B. K. w niniejszej sprawie w toku postępowania przed Sądem Rejonowym w Mławie sygn. akt II K 694/13, jak również skierowania przez świadka zapytania o przewidzianą za udzielenie pomocy w zakresie ujawnienia sprawcy śmierci B. K. nagrodę pieniężną, a ponadto faktu intencjonalnego osadzenia D. S. w jednej celi z P. K. z uwzględnieniem okoliczności, iż świadek ten był znany organom ścigania z faktu podejmowania w sposób chętny współpracy z funkcjonariuszami Policji oraz okoliczności, iż tuż po pierwszym dniu współosadzenia D. S. powiadomił W. W. o posiadaniu wiedzy o okolicznościach śmierci B. K.,
- czasu zgonu B. K. z maksymalnie możliwą precyzją, którego to zapatrywania,
- okoliczności dotyczących przebiegu wspólnego spożywania alkoholu przez P. K., M. R. W. i B. K., w tym w szczególności ustalenia, czy w/w spożywali alkohol z naczyń, czy z butelek, co następnie stało się z w/w przedmiotami, czy możliwym było ich wyniesienie z domu pokrzywdzonego bez spowodowania opisanym zachowaniem hałasu, który mógłby zostać zasłyszany przez osoby zamieszkujące sąsiadujące z domem

pokrzywdzonego budynku, uwzględniając okoliczność, iż był to upalny dzień i okna wielu z mieszkań pozostawały otwarte;

- okoliczności dotyczących ilości spożytego wspólnie przez P. K., M. R. W. i B. K. alkoholu w sytuacji stwierdzonej u denata zawartości alkoholu we krwi,

w konsekwencji którego to zaniechania wykluczonym pozostaje kategoriyczne ustalenie winy oskarżonego P. K. zarzucanego mu czynu.

8. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego rozstrzygnięcia, mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia polegający na uznaniu przez Sąd Okręgowy, że świadek W. W. z pewnością nie posiadał takiego zakresu wiedzy na temat zabójstwa B. K., jaki został przytoczony w zeznaniach świadka D. S., a w konsekwencji nie mógł być on źródłem informacji przekazanych przez tego świadka, w sytuacji gdy zgromadzony materiał dowodowy, w szczególności zeznania samego W. W. i świadka D. S. oraz pozostałe dowody przeprowadzone i utrwalone w aktach sprawy poddają w wątpliwość prawidłowość rzeczzonego ustalenia, albowiem:

- sam W. W. wskazywał na posiadanie wiedzy o pewnych okolicznościach sprawy zabójstwa B. K.;
- świadek D. S., na rozprawie dniu 08.04.2015r., wprost stwierdził, iż podczas spotkania z w/w funkcjonariuszem powiedział (mu), że jakby słyszał coś o P. K. i o zabójstwie” to żeby poinformował o tym policję, a zatem już z chwilą zajścia poruszanej rozmowy świadek dokładnie wiedział jakiego typu czynu zabronionego dotyczy sprawa pozostająca w zainteresowaniu organów ścigania,
- w początkowej fazie śledztwa, z uwagi na jego wszczęcie w okresie wakacyjnym i spowodowane tym braki kadrowe, praktycznie wszyscy czynni zawodowo funkcjonariusze KMP w M. brali w niej udział, ponadto zdarzenie zaistniałe w dniu 21.07.2013r. w M., a dotyczące zgonu B. K. pozostawało w obszarze zainteresowania większości społeczności lokalnej i stanowiło przedmiot rozmów pomiędzy mieszkańcami, a w konsekwencji powyższego również świadek W. W. mógł w tym okresie pozyskać wiedzę na temat obrażeń odniesionych przez zmarłego i sposobu ich powstania, jak również pozycji w jakiej znajdowały się zwłoki B. K. w chwili ich ujawnienia, a następnie przekazać ją D. S. podczas wizyty w AS w D.,

z relacji W. W. wynika, iż w okresie prowadzenia postępowania wyjaśniającego w niniejszej sprawie zajmował pokój wspólnie z funkcjonariuszem Z. G., który brał udział w licznych czynnościach postępowania przygotowawczego (przykładowo w okresie od 21.07.2013r. do 04.08.2013r. Z. G. dokonywał czynności utrwalonych w dokumentach znajdujących się na kartach: 100, 101, 107, 121, 122, 154, 165, 182, 185-186, 189, 192, 224, 242, 250, 263, 417, 1027), a zatem miał sposobność powzięcia wiedzy o okolicznościach śmierci B. K., rodzaju obrażeń odniesionych przez zmarłego i sposobu ich powstania, jak również pozycji w jakiej znajdowały się zwłoki B. K. w chwili ich ujawnienia,

które to błędne ustalenia faktyczne skutkowały przyjęciem, iż wiedze o okolicznościach śmierci B. K. mógł świadek D. S. powziąć wyłącznie od oskarżonego P. K. w okresie współosadzenia w jednej celi, a w efekcie - uznając powyższe ustalenie za kolejną poszlakę - uznać winę oskarżonego zarzucanego mu czynu.

Z ostrożności procesowej, w sytuacji nieuwzględnienie wskazanych powyżej zarzutów, na podstawie art. 427 § 4 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła **rażącą niewspółmierność orzeczonej w stosunku do oskarżonego P. K. kary** tj.

kary 13 (trzynastu) lat pozbawienia wolności.

Mając powyższe na uwadze wniosła o:

1. uniewinnienie oskarżonego P. K. od zarzucanego mu czynu;

względnie:

2. uchylenie wyroku w zaskarżonym niniejszą apelacją zakresie i przekazanie sprawy

Sądowi Okręgowemu w Płocku do ponownego rozpoznania.

Z ostrożności procesowej, w sytuacji nieuwzględnienia wskazanych powyżej wniosków apelacji wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu P. K. kary w dolnych granicach ustawowego zagrożenia.

Obrońca R. W. zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

I. Mającą wpływ na treść wyroku obrazę przepisów postępowania, a w szczególności:

1. Obrazę art. 442 § 3 kpk wskutek niewywiązania się przez Sąd Okręgowy ze wskazań Sądu Apelacyjnego w Łodzi zawartych w uzasadnieniu wyroku z dn. 19 lipca 2016 r. (sygn. akt II AKa 56/16) w zakresie konieczności ustalenia dokładnego przebiegu wydarzeń z dnia 21 lipca 2013 r. oraz wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy, co przejawia się w:

- niewyjaśnieniu, które nagranie było faktycznie okazywane A. K. w toku postępowania przygotowawczego, na którym to rozpoznała ona swojego męża „ubranego na ciemno, idącego samotnie” ok. godz. 13:55 (protokół oględzin k. 331-332 akt sprawy), albowiem żadne z odtworzonych i okazanych świadkowi nagrań przez Sąd Okręgowy nie zawierało nagrania o w/w treści,
- niedoprecyzowaniu czasu poszczególnych zdarzeń, godziny spożywania przez oskarżonych alkoholu z pokrzywdzonym, a następnie godziny zgonu B. K., a jedynie snuciu nieuprawnionych domysłów w zakresie możliwego przebiegu zdarzeń,
- niewyjaśnieniu z jakich powodów to właśnie D. S. oskarżony P. K. miałby opowiedzieć o okolicznościach dokonania zabójstwa B. K., w sytuacji, gdy oskarżony - zgodnie z depozycjami współosadzonych - był osobą skrytą, małomówną, nie udzielającą szczegółowych informacji na temat prowadzonego w stosunku do jego osoby postępowania;
- niewyjaśnieniu rzeczywistej motywacji działania świadka D. S., albowiem w toku postępowania ujawniono, iż świadek powoływał się na fakt ujawnienia sprawy zabójstwa B. K. w trakcie postępowania przed Sądem Rejonowym w Mławie sygn. akt II K 694/13, jak również poszukiwał on nagrody z tego tytułu, co wyklucza jego bezinteresowną postawę obywatelską,

2. Obrazę art. 4, 5 § 2, 7 i 410 kpk wskutek pominięcia i nieuwzględnienia okoliczności korzystnych dla R. W., rozstrzygnięcia wątpliwości na niekorzyść oskarżonego oraz dowolnej oceny poszczególnych dowodów, a w konsekwencji doprowadzenie do oparcia zaskarżonego wyroku na wnioskach płynących z selektywnie wybranego materiału dowodowego - co przejawia się zwłaszcza w:

a) uznaniu zeznań D. S. za wiarygodne i bezzasadnemu uczynieniu z nich źródła ustaleń faktycznych, w sytuacji, gdy:

- świadek nie był naocznym obserwatorem zdarzeń, a ukazywaną wersję zdarzeń miał poznać dzięki rzekomej relacji oskarżonego P. K., czemu ten nota bene zaprzecza,
- zeznania D. S. nie znajdują wiarygodnego potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym, a miejscami są z nim sprzeczne,
- świadek D. S. w przeszłości dopuszczał się już fałszywego pomawiania innych osób w toku postępowań karnych, które to postępowania zakończyły się wyrokami uniewinniającymi (vide wyrok Sądu Rejonowego w Mławie w sprawie II K 243/13, wyrok Sądu Rejonowego w Mławie w sprawie II K 1083/09), co niewątpliwie podważa możliwość czynienia prawdziwych ustaleń faktycznych na podstawie jego zeznań,

- świadek nagminnie dopuszczał się zawiadamiania organów ścigania o rzekomym popełnieniu przestępstw, które to postępowania kończyły się odmową wszczęcia lub umorzeniem z uwagi na niepotwierdzenie informacji przekazywanych przez D. S.,
- świadek odznacza się bogatą kryminalną przeszłością, a przez to wątpliwa jest jego wiarygodność, praworządność, bezinteresowne działanie oraz potrzeba wymierzania sprawiedliwości,
- nielogiczna jest wręcz wiedza świadka, co do znajomości szczegółów z miejsca zdarzenia, jeśli faktycznie miałby ją czerpać jedynie z relacji oskarżonego P. K.,
- z opinii biegłej psycholog A. K., uznanej przez Sąd za wiarygodną, wynika, iż u D. S. stwierdzono bardzo wysoki wynik skali kłamstwa oraz podatność na wpływy, sugestie i aprobatę,
- niejasny i wątpliwy jest rzeczywisty charakter relacji świadka z funkcjonariuszami policji KPP M.,

b) nielogicznym uznaniu, iż oskarżeniu po dokonaniu makabrycznej zbrodni, po której niewątpliwie ich odzież musiałby nosić znaczne zabrudzenia krwią pokrzywdzonego, mieliby przejść praktycznie całe centrum miasta (odległość ponad 1,5 km - vide k. 3643) po to tylko, by zakupić butelkę alkoholu u K. R., skoro - zgodnie z ustaleniami Sądu - mieli dysponować gotówką w kwocie 20 zł i mogli kupić ją w dowolnym sklepie nieopodal ul. (...) (miejsca zbrodni),

c) nieuprawnionym i sprzecznym z pozostałym materiałem dowodowym) ustaleniem Sądu, iż oskarżeni dnia 21 lipca 2013 r. mieli być u Carycy dwukrotnie, w sytuacji gdy nawet uznane za wiarygodne zeznania K. R. wskazują, iż oskarżeni mogli być u niej razem tylko raz,

d) niedostrzeżeniu, iż jeden z oderwanych guzików od koszuli B. K. został odnaleziony zaraz przy drzwiach wejściowych do jego mieszkania, w wiatrołapie (vide k. 15), co również wyklucza poczynione przez Sąd Okręgowy ustalenia w tym zakresie (vide uzasadnienie s. 6 „Wrócili do mieszkania B. K. i zastali go leżącego na łóżku”),

e) niedostrzeżeniu, iż na miejscu zdarzenia nie pozostawiono żadnych śladów, w tym również nie było żadnych naczyń czy butelek wskazujących na wcześniejszą libację alkoholową, co podważa wiarygodność wersji ukazanej przez D. S. i tym samym wyklucza wersję przyjętą przez Instancję meriti,

f) niezasadnym przyjęciu, iż pierwsze zeznania K. R. są wiarygodne, w sytuacji, gdy okoliczności przesłuchania świadka nakazują powziąć wątpliwości co do stanu zdrowia świadka w trakcie tej czynności i uwiarygadniają dalsze depozycje K. R. z zakresie przyczyn nieprawidłowości pierwszych zeznań,

g) nieuprawnionym, zupełnym pominięciu analogii występujących w zakresie współdziałania D. S. z funkcjonariuszami policji KPP M. w sprawie II K 242/13 Sądu Rejonowego w Mławie (i efektów tego postępowania) oraz niniejszego postępowania,

h) nierozważeniu znaczenia i zupełnym zbagatelizowaniu zeznań A. M. oraz A. W. (2), co do sposobu prowadzenia postępowania przygotowawczego przez W. W. oraz Z. R., w sytuacji, gdy analiza sprawy II K 242/13 Sądu Rejonowego w Mławie nakazuje nadać im walor wiarygodności i nasuwa wątpliwości, co do rzetelnego wykonywania czynności przez w/w funkcjonariuszy,

i) odmówieniu wiary wyjaśnieniom R. W. w zakresie jego nieprzyznania się do zbrodni zabójstwa, w sytuacji gdy nie ma obiektywnych dowodów przeciwnych uprawniających do takiej oceny,

j) zbagatelizowaniu wyjaśnień oskarżonych, iż spożywali oni alkohol wspólnie i nabywali go od Carycy w czasie kiedy jeszcze żył ojciec R. W., a tym samym musiało to być przed 11 czerwca 2013 r.,

k) niewłaściwej interpretacji wyjaśnień R. W., który wskazał, iż mógł być u K., co nie oznacza, iż przyznał on ten fakt, a wskazał jedynie, iż - zważywszy na depozycje współoskarżonego - nie może on tego wykluczyć, lecz sam tego nie pamięta, co mogło mieć miejsce jedynie wtedy kiedy spożywał bardzo duże ilości alkoholu, a więc przed jego hospitalizacją w czerwcu 2013 r.,

l) zbagatelizowaniu zeznań świadków: K. W., P. R. i D. R., które zgodnie wskazały, iż w lipcu 2013 r. oskarżony R. W. soboty po pracy oraz niedziele spędzał z dziećmi i w okresie tamtym nie spożywał raczej alkoholu,

ł) niedostrzeżeniu, iż P. K. mógł opowiadać D. S. o swoim życiu, znajomościach (w tym znajomości Carycy i R. W.), co tłumaczyłoby wiedzę świadka o ich istnieniu, a co nie przesądza o tym, iż cały przebieg zdarzeń ukazywany przez D. S. pochodził tylko i wyłącznie od P. K. i stanowi odzwierciedlenie rzeczywistego przebiegu zdarzeń,

m) nieuzasadnionym uznaniu, iż wizyta oskarżonych u K. R. z pewnością miała miejsce w dniu 21 lipca 2013 r. i błędnego przyjęcia, iż zeznania tego świadka mają potwierdzać wiarygodność zeznań D. S., w sytuacji, gdy ich obiektywna analiza nie wyklucza poczynienia odmiennych ustaleń, zwłaszcza, iż świadek w okresie zdarzenia spożywała alkohol ciągami, każdy dzień wyglądał niemal tak samo, zaś pierwszy raz była ona przesłuchiwana po upływie 4 miesięcy,

n) niedostrzeżeniu, iż rozbieżności między wyjaśnieniami oskarżonych mogą wynikać z upływu czasu (przesłuchiwani zostali na okoliczność przebiegu dnia 21 lipca 2013 r. po upływie niemal 4 miesięcy) oraz nadużywania przez nich alkoholu,

o) pominięciu, iż zgodnie z informacją nadesłaną przez Naczelnika Komendy Powiatowej Policji w M. wobec R. W. nie był realizowany żaden nakaz zatrzymania lub doprowadzenia w okresie czerwiec - lipiec 2013 r. (vide pismo k. 2593),

p) nielogicznym uznaniu, iż W. W. nie mógł mieć wiedzy odnośnie prowadzonego śledztwa w sprawie śmierci K., w sytuacji gdy zasady logiki, chociażby przez pryzmat jego zaangażowania w sprawę, nasuwają wnioski odmienne,

r) niesłusznym uznaniu za wiarygodne zeznań W. W., w sytuacji, gdy sprzeczności wewnętrzne w jego zeznaniach oraz rozbieżności w konfrontacji z depozycjami D. S. nakazują uznać, iż świadkowie ci nie ujawnili w toku postępowania szczerą prawdę, co do przebiegu ich spotkań,

s) niesłusznym wykluczeniu zeznań świadka G. M., który miał widzieć potencjalnego sprawcę zabójstwa B. K. i nie rozpoznał w nim oskarżonego R. W., a którego zeznania nie zostały podważone przez żadne inny dowód, zaś świadek nie miał żadnych powodów by ukazywać nieprawdziwy przebieg zdarzeń,

t) niesłusznym uznaniu, iż nieobecność oskarżonego R. W. w pracy w dniu 22 lipca 2013 r. stanowi poszlakę wskazującą na sprawstwo oskarżonego, w sytuacji gdy oskarżony wielokrotnie, również bez uprzedzenia, nie stawał się w pracy w inne dni i nieobecność w dniu 22 lipca nie stanowiła niczego odosobnionego, co pozwalałoby na wysnucie poczynionych przez Sąd wniosków,

u) nieuwzględnieniu, iż R. W. jest osobą spokojną nie przejawiającą agresji (nawet po alkoholu), a sposób jego zachowania nie uległ żadnej zmianie po 21 lipca 2013 r.,

w) niedostrzeżeniu, iż R. W. w okresie poprzedzającym zdarzenie wykonywał pracę, z której otrzymywał wynagrodzenie, a zatem miał on środki pieniężne, którymi mógł płacić za alkohol (20 lipca 2013 r. pobrał on zaliczkę w kwocie 200 zł), a tym samym nawet, jeśli faktycznie kupował on w okresie wakacyjnym alkohol u K. R. to banknot nie musiał pochodzić z przestępstwa,

z) nieuprawnionym snuciu domysłów przez Sąd, iż R. W. używał w trakcie zdarzenia narzędzia i jakiego, w sytuacji gdy materiał dowodowy, nawet zeznania D. S., nie pozwala na poczynienie w tym zakresie jakichkolwiek ustaleń,

ż) niedostrzeżeniu, iż niewykluczonym jest, że obrażenia, będące przyczyną śmierci, powstałe u pokrzywdzonego B. K. mogła wyrządzić jedna osoba, przy użyciu jednego narzędzia tępego, twardego, krawędzistego,

3. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, a mianowicie art. 167 k.p.k. w zw. z art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 193 § 1 k.p.k. wskutek niedopuszczenia dowodu z opinii biegłych lekarza medycyny sądowej oraz psychologa celem:

- zweryfikowania czy stan zdrowia świadka K. R. w trakcie jej przesłuchania w szpitalu dnia 13 listopada 2017 r. pozwalał na udział w czynności i czy przyjmowane przez nią medykamenty nie wpływały na samopoczucie, zdolności postrzegania, zapamiętywania i odtwarzania zdarzeń,
- przesłuchania świadka K. R. w obecności biegłej psycholog celem zweryfikowania jej zdolności do postrzegania, zapamiętywania i odtwarzania postrzeżeń z uwagi na długotrwałe przyjmowanie ciągami alkoholu, również w okresie zdarzeń będących przedmiotem niniejszego postępowania.

II. Mający wpływ na treść orzeczenia, błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę skarżonego wyroku, co przejawia się w przyjęciu, że R. W. popełnił przestępstwo zabójstwa, w sytuacji, gdy zebrane i utrwalone dowody nie pozwalają w sposób niebudzący wątpliwości przyjąć jego sprawstwa, zwłaszcza, że zeznania D. S. jawią się jako niewiarygodne źródło dowodowe, a brak jest innych obiektywnych dowodów wskazujących na sprawstwo oskarżonego R. W., a nadto jako nieuprawnione jawi się ustalenie Sądu, iż oskarżeni P. K. i R. W. dokonali zabójstwa B. K. w związku z rozbojem, w wyniku którego przywłaszczyli posiadane przez pokrzywdzonego pieniądze w kwocie 20 złotych, w sytuacji gdy wyprowadzenie jednoznacznego wniosku dotyczącego zaboru w/w kwoty pieniędzy pozostaje niemożliwe w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy.

Podnosząc powyższe zarzuty, wniosła o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu,

ewentualnie o:

2. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Płocku.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacje obrońców oskarżonych nie są zasadne. Ponieważ oba środki odwoławcze zarzucając obrazę przepisów postępowania i błąd w ustaleniach faktycznych zmierzając do wykazania, że oskarżeni nie są sprawcami przypisanego im czynu możliwe jest, zdaniem sądu odwoławczego, na wstępie odniesienie się do nich łącznie, co pozwoli uniknąć zbędnych powtórzeń. Należy zatem stwierdzić, że sąd I instancji, wbrew twierdzeniom skarżących, w sposób wnikliwy i wszechstronny rozważył wszystkie dowody i okoliczności ujawnione w toku rozprawy, na ich podstawie poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne oraz należycie wykazał sprawstwo i winę oskarżonych w zakresie przypisanego im przestępstwa. Ocena materiału dowodowego została dokonana przez sąd z uwzględnieniem reguł sformułowanych w art.4, 5 i 7 kpk, jest oceną wszechstronną i bezstronną, nie narusza granic swobodnej oceny, jest zgodna z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego oraz nie zawiera błędów faktycznych lub logicznych. Nie jest trafne postawienie zarzutu, jakoby sąd meriti dopuścił się obrazy art.410kpk. Jak wynika z treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku sąd I instancji nie pominął przy wyrokowaniu żadnego dowodu, który mógł mieć w sprawie znaczenie. To, że niektóre dowody uznane zostały za niewiarygodne (np. wyjaśnienia oskarżonych nie przyznających się do winy) nie może dziwić, a tym bardziej stanowić podstawy zarzutu obrazy w/w przepisu. Sąd Okręgowy dowody te rozważył i szczegółowo, by nie powiedzieć drobiazgowo (zarówno w części jawnej jak i niejawniej pisemnych motywów) uzasadnił dlaczego nie dał im wiary. Nie oznacz to jednak, że nie oparł wyroku na całokształcie ujawnionych okoliczności, bowiem oczywistym jest, że w sytuacji, gdy dowody są rozbieżne, rozstrzygnięcie sądu nie może opierać się na tych dowodach, które są sprzeczne z prawidłowo ustalonym stanem faktycznym. Sąd Apelacyjny akceptując w pełni

motywy sądu I instancji uznał, że nie zachodzi potrzeba powtarzania argumentów zawartych w uzasadnieniu wyroku (w oby jego częściach).

Nie ma także mowy o obrazie art.5§2kpk (zarzuty wskazane w obu apelacjach). Przepis ten ma bowiem zastosowanie w sytuacji „braku” dowodów, a nie w sytuacji, kiedy istnieją dowody (nawet „obciążające” i „odciążające”), a osądzenie sprawy polega na ocenie takich, sprzecznych w swej wymowie, dowodów. Wynikająca z zasady domniemania niewinności zasada *in dubio pro reo* (art.5§2kpk) ma zastosowanie tylko wtedy, gdy pomimo przeprowadzenia wszystkich dostępnych dowodów, pozostają w dalszym ciągu niewyjaśnione okoliczności. W takiej sytuacji nie dające się usunąć wątpliwości, rozstrzyga się na korzyść oskarżonego. Wówczas wybiera się wersję, która dla oskarżonego jest najkorzystniejsza, choć nie wyklucza to tego, że mogło być inaczej, ale nie zdołano tego ustalić w sposób stanowczy. Skuteczne posłużenie się przez skarżącego zarzutem naruszenia przepisu art.5§2kpk może przynieść skarżącemu oczekiwany efekt jedynie wówczas, gdy zostanie wykazane, że orzekający w sprawie sąd rzeczywiście miał wątpliwości o takim charakterze i rozstrzygnął je na niekorzyść oskarżonego. Dla zasadności tego zarzutu nie wystarczy zaś zaprezentowanie przez stronę własnych wątpliwości do ustalonego przez sąd stanu faktycznego. O naruszeniu tego przepisu można zatem mówić wówczas, gdy sąd, ustalając, że zachodzą nie dające się usunąć wątpliwości, rozstrzygnie je na niekorzyść skazanego [np. wyrok SN z dnia 6 czerwca 2014r. VKK 358/13, Prok. i Pr. –wkł.2014r. Nr 9, poz.5].

W apelacjach i ich uzasadnieniach skarżące, w ocenie Sądu Apelacyjnego, nie wspominają, jakie konkretnie „nie dające się usunąć wątpliwości” i w zakresie jakiej konkretnej okoliczności, sąd I instancji miałby rozstrzygnąć na niekorzyść oskarżonych. W ocenie sądu odwoławczego, poczynione na podstawie prawidłowo przeprowadzonej oceny dowodów ustalenia faktyczne odpowiadają prawdzie (art.2§2kpk), a zatem nie są obarczone błędem. Nie można bowiem uznać za błąd w ocenie dowodów (i w konsekwencji za błąd w ustaleniach faktycznych) tego, że sąd *meriti* odrzucił wiarygodność części dowodów, w tym wyjaśnień oskarżonych, a za wiarygodne poczytał inne dowody, w szczególności zeznania świadka D. S., a więc dowody dla oskarżonych „niekorzystne”, „obciążające”. Takie rozwiązanie, samo w sobie, nie oznacza naruszenia reguł oceny dowodów wskazanych w art.7kpk.

Podkreślić bowiem należy, iż jak wynika z ugruntowanego w tym zakresie orzecznictwa, przekonanie sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną art.7kpk wówczas, gdy spełnione są kumulatywnie następujące przesłanki:

-jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy (art.410kpk) i to w sposób podyktowany obowiązkiem dochodzenia prawdy (art.2§2kpk),

-stanowi wynik rozważenia wszystkich okoliczności, przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego (art.4kpk),

-jest wyczerpująco i logicznie, z jednoczesnym uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego uargumentowane w uzasadnieniu wyroku (art.424§1pkt1kpk) [np. wyrok SN z dnia 9 listopada 1990r. OSNKW z 1991r. Nr 7-9, poz.41].

Jeszcze raz należy podkreślić, że dokładna lektura uzasadnienia zaskarżonego wyroku, tak w części jawnej jak i niejawnej, prowadzi nieodparcie do wniosku, że sąd I instancji w sposób bardzo dokładny, by nie powiedzieć drobiazgowy wskazał, jakim dowodom dał wiarę, a jakim odmówił waloru wiarygodności i dlaczego, kierując się przy tym zasadami omówionymi powyżej. Skutkować to zatem musi przyjęciem, iż tok rozumowania sądu *meriti* zasługuje na pełną ochronę przewidzianą przez treść art.7kpk, zwłaszcza iż sąd I instancji dokładnie rozważył zarówno dowody obciążające oskarżonych, jak i odciążające.

Nie ulega wątpliwości, że rolą obrony jest szerzenie wątpliwości mających skutkować wnikliwszą analizą materiału dowodowego i doprowadzenie do jak najpełniejszego wyeliminowania występujących w nim niezgodności. W przedmiotowej sprawie dokonując jednak obiektywnej oceny zarzutów zawartych w obu apelacjach nie można w żadnym wypadku stwierdzić, aby były one zasadne.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, apelujące, oprócz stawiania gołosłownej tezy, że sąd nieprawidłowo ocenił zeznania D.S., K. R. (z postępowania przygotowawczego), K. K., M. K., M. K., K. K., T. P. i E. P. i inne dowody obciążające, ale o mniejszym już znaczeniu oraz wyjaśnienia oskarżonych (odrzucając w większości ich wiarygodność), nie wskazał na żadne konkretne uchybienia sądu w tym zakresie. Sama odmienna tylko ocena materiału dowodowego, bez wykazania, jakich uchybień w świetle wskazań wiedzy oraz doświadczenia życiowego dopuścił się sąd w dokonanej przez siebie ocenie materiału dowodowego, nie może stanowić skutecznego środka prowadzącego do uznania trafności stawianych co do tego zarzutu.

Przechodząc do merytorycznej oceny obu środków dowodowych, w ocenie Sądu Apelacyjnego, możliwe jest odniesienie się do nich łącznie przede wszystkim dlatego, że niezależnie od sformułowanych zarzutów lektura apelacji prowadzi do jednoznacznego wniosku, iż skarżące kwestionują treść zeznań D.S., a zwłaszcza możliwość czynienia na ich podstawie ustaleń, co do sprawstwa obu oskarżonych w zakresie przypisanego im przestępstwa. Nie ulega zaś wątpliwości, co sąd meriti przyznaje w pisemnych motywach wyroku, że zeznania złożone przez D. S. tak w toku postępowania przygotowawczego jak i w czasie rozpraw uznane zostały za wiarygodne i stanowiły jedną z zasadniczych podstaw poczynionych w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych. Poza uwagą sądu nie pozostał także fakt, że do przesłuchania tego świadka doszło z jego inicjatywy i że o przebiegu zdarzenia, w wyniku którego pokrzywdzony został pozbawiony życia D.S. dowiedział się od oskarżonego P. K. w wyniku zwierzeń czynionych w czasie wspólnego pobytu w celi. Taka inicjatywa świadka została prawidłowo oceniona przez sąd I instancji. Jak wskazano w pisemnych motywach wyroku postawa D.S. zasadniczo odmienna od postaw reprezentowanych z reguły przez osoby pozbawione wolności zobligowała sąd do szczególnej ostrożności w zakresie oceny ich wiarygodności. Temu zadaniu sąd meriti sprostał. Szczegółowa analiza zarówno depozycji świadka jak i jego kondycji psychicznej w zakresie zdolności postrzegania i zapamiętywania postrzeżeń oraz możliwości ich późniejszego odtwarzania zaprezentowana w pisemnych motywach wyroku (k 43-59 uzasadnienia) zasługuje, zdaniem sądu odwoławczego, na pełną aprobatę i nie zachodzi konieczność ponownego przytoczenia zaprezentowanej przez sąd meriti argumentacji. Sąd I instancji odniósł się także do oceny powodów, ze względu na które oskarżony P. K. miałby zwierzać się D.S.. Choć istotnie może dziwić wyjątkowa szczerość oskarżonego w stosunku do nieznanego wcześniej współosadzonego to sam ten fakt nie może podważać prawdziwości twierdzeń świadka. Jak słusznie zauważył sąd I instancji D.S. nie miał żadnego własnego procesowego interesu w obciążaniu oskarżonych, zaś oskarżony P. K. nie znał opinii jaka panowała wśród osadzonych na jego temat. Nie da się także nie zauważyć, że o obecności oskarżonego R. W. w mieszkaniu pokrzywdzonego i jego udziale w przestępstwie popełnionym na szkodę B.K. D.S. mógł się dowiedzieć tylko od oskarżonego P. K.. Rzecz bowiem w tym, że nawet jeśli organa ścigania były w jakimś stopniu zainteresowane oskarżonym P. K. to nie wiedziały o oskarżonym R. W.. Dla oceny wiarygodności zeznań D.S. istotny jest także fakt, na który nie chcą zwracać uwagi autorki środków odwoławczych, że ostatecznie oskarżony P. K. przyznał, iż wspólnie z oskarżonym R. W. byli w dniu zdarzenia w mieszkaniu pokrzywdzonego, choć oczywiście zaprzeczył, aby pozbawili oni życia B.K.. W ocenie Sądu Apelacyjnego, istotny jest także fakt, że D. S. nie znał wcześniej oskarżonych, w tym w szczególności P. K., i nie miał żadnych powodów do nieprawdziwego, złośliwego czy tendencyjnego pomawiania ich o popełnienie przestępstwa.

Odnośnie zeznań świadka K. R. nie można podzielić twierdzeń skarżących, że dokonując ich oceny sąd I instancji dopuścił się obrazy art.4kpk, 193§1kpk w związku z art. 9§1kpk oraz art.366§1kpk (apelacja obrońcy oskarżonego P. K.) i art.167§1kpk w związku z art.366§1kpk w związku z art.193§1kpk (apelacja obrońcy oskarżonego R. W.). Podobnie jak przy ocenie dowody z zeznań innych świadków sąd meriti dokonał szczegółowej analizy zeznań K. R. składanych na różnych etapach postępowania, a zaprezentowana w uzasadnieniu (k 90-94 pisemnych motywów) argumentacja co do tego, że są one w znacznej mierze wiarygodne pozostaje, zdaniem sądu odwoławczego, pod ochroną art.7kpk. W szczególności poza uwagą sądu I instancji nie pozostał fakt, że świadek zmieniając treść zeznań, łagodząc ich wymowę, sugerowała, iż na treść jej zeznań mógł mieć wpływ stan jej zdrowia w toku pierwszego przesłuchania. Sąd meriti twierdzeniom tym jednak nie dał wiary odwołując się w tym zakresie do treści zeznań świadka Z. R., z których wynika, że uzyskał on zgodę lekarza na przesłuchanie K. R., a ona nie zgłaszała w toku tej czynności żadnych dolegliwości. Za sądem I instancji podkreślić także należy, że dolegliwości z powodu, których świadek K. R. przebywała w szpitalu nie uniemożliwiały jej składania zeznań (k 104 uzasadnienia). W tym miejscu należy

przypomnieć, że zmienne zeznania świadka, podobnie jak wyjaśnienia oskarżonego, stanowią dowód w sprawie, który podlega swobodnej ocenie sądu orzekającego. Oczywiście zeznania takie należy ocenić z całą ostrożnością, przy zachowaniu dużej dozy krytycyzmu i zasad logicznego rozumowania, w konfrontacji z pozostałymi dowodami i okolicznościami sprawy. Powyższym wymogom odpowiada w pełni dokonana przez sąd meriti ocena zeznań świadka K. R.. W tym stanie rzeczy nie było powodów do uznania, że sąd I instancji dopuścił się obrazy wskazanych w apelacjach przepisów postępowania, niezależnie nawet od tego, że skarżące nie wykazały jaki wpływ na treść wyroku miałyby taka ewentualna obraza. Wszak treść art.167kpk wskazuje jedynie do kogo należy inicjatywa dowodowa, a art.193§1kpk w jakich okolicznościach należy zasięgnąć opinii biegłego albo biegłych. Co zaś się tyczy art.366§1kpk kierowany jest on do przewodniczącego rozprawy, a nie sądu.

Nie można także zgodzić się z zarzutami obu apelacji, że sąd meriti rozpoznając sprawę ponownie, po uchyleniu poprzedniego wyroku, naruszył dyspozycję art.442§3kpk nie wykonując zaleceń zawartych w treści uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 19 lipca 2016r w sprawie II Aka 56/16. Przeciwnie, dokładna lektura zarówno akt sprawy jak i uzasadnienia zaskarżonego wyroku pozwala na jednoznaczny wniosek, że sąd I instancji rozpoznając ponownie sprawę sprostał wytycznym zawartym w pisemnych motywach w/w wyroku, oczywiście w zakresie w jakim to było możliwe uwzględniając treść przeprowadzonych dowodów. Na 169 stronach uzasadnienia sąd meriti omówił wszystkie przeprowadzone ponownie dowody zarówno w postaci wyjaśnień oskarżonych, zeznań świadków, opinii biegłych z różnych dziedzin, protokołów oględzin i innych dowodów, które w powiązaniu ze sobą i ocenione z zachowaniem granic art.7kpk pozwoliły na uznanie oskarżonych za sprawców przypisanego im czynu. W ocenie Sądu Apelacyjnego, fakt, że autorki środków odwoławczych odmiennie oceniają wartość dowodową przeprowadzonych czynności bądź też kwestionują prawidłowość ich oceny nie może stanowić uzasadnienia dla postawionego zarzutu, zwłaszcza w sytuacji, gdy nie wskazują jakich dowodów sąd I instancji, mimo wytycznych sądu odwoławczego, nie przeprowadził.

W tym stanie rzeczy, w ocenie sądu odwoławczego należało uznać, że ustalenia faktyczne nie są w niniejszej sprawie błędne, lecz prawidłowe i prawdziwe (art.2§2kpk), zaś materiał dowodowy leżący u podstaw tych ustaleń – kompletny (art.410kpk). Zgromadzone dowody ocenione zostały w sposób swobodny (art.7kpk), nie zaś dowolny. Wszystkie ustalenia, co do faktów mają swoje odzwierciedlenie w zebranych i wszechstronnie przeanalizowanych środkach dowodowych. Ocena tych środków uwzględnia kryteria obiektywne, a więc zasady prawidłowego rozumowania oraz wskazania wiedzy i doświadczenia życiowego, nadto nie wykazuje błędów natury logicznej i faktycznej. Ocena ta poddaje się procesowej kontroli odwoławczej, gdyż sąd orzekający w uzasadnieniu wyroku – stosownie do art.424§1kpk – należycie umotywował swoje stanowisko.

W konsekwencji nie mogą być uznane za zasadne zarzuty błędu w ustaleniach faktycznych pojawiające się w obu apelacjach. Zauważyć bowiem należy, że błąd w ustaleniach faktycznych ma miejsce wtedy tylko, kiedy sąd dokona ustaleń sprzecznie z treścią dowodów uznanych za wiarygodne, zaś zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, nie może sprowadzać się do samej tylko odmiennej oceny materiału dowodowego (jak to czynią w dużej mierze skarżące), lecz powinien polegać na wykazaniu, jakich uchybień w świetle wiedzy i doświadczenia życiowego dopuścił się sąd w dokonanej przez siebie ocenie materiału dowodowego [np. wyrok SN z dnia 22 stycznia 1975r. IKR 197/74 – OSNKW 1975, z.5, poz.58]. Tymczasem skarżące czyniąc zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, nie wskazały, jakie reguły logicznego rozumowania, wiedzy czy doświadczenia życiowego naruszyć miałyby sąd I instancji, co oznacza, że nie wykazały w żaden sposób, że sąd meriti przekroczył granice swobodnej oceny dowodów (art.7kpk).

Reasumując – apelacje nie mogły być uznane za zasadne, skoro podniesione w nich zarzuty oraz przytoczone na ich poparcie argumenty stanowią jedynie próbę zaprezentowania własnych, odmiennych od dokonanej przez sąd I instancji, ocen zebranego w sprawie materiału dowodowego. Jeszcze raz należy podkreślić, że skarżące nie zdołały wykazać, że ocena sądu jest błędna, bądź została dokonana z naruszeniem odpowiednich reguł postępowania tzn. w sposób niepełny, nielogiczny, naruszający zasady wiedzy i doświadczenia życiowego, bądź też zasadę bezstronności. W ocenie Sądu Apelacyjnego, zaskarżony wyrok został oparty na rezultatach prawidłowo i wszechstronnie

przeprowadzonego postępowania dowodowego, ze szczególnym poszanowaniem gwarancji oskarżonego i pełną możliwą do zrealizowania w konkretnych warunkach wnikliwością w dociekanii prawdy.

Sąd Apelacyjny uznając, że przypisanie oskarżonym P. K. i R. W. przez sąd I instancji dokonania czynu wyczerpującego dyspozycję art.148§2pkt2kk w zb. z art.280§1kk w zw. z art.11§2kk było zgodne z zebrany i prawidłowo ocenionym materiałem dowodowym nie znalazł podstaw do zmiany zaskarżonego wyroku w kierunku postulowanym w obu apelacjach.

Orzeczone wobec oskarżonych kary pozbawienia wolności, jak wynika z treści uzasadnienia wyroku (k 163-166), uwzględniają wszystkie okoliczności łagodzące i obciążające i w związku z tym nie noszą cech rażącej surowości, a przede wszystkim nie przekraczają stopnia ich winy. Zważyć przy tym należy, że kary te oscylują w granicach dolnego ustawowego zagrożenia. W ocenie Sądu Apelacyjnego, kary te spełnią swoje zadania zarówno w zakresie indywidualnego jak i społecznego oddziaływania.

Wobec tego, że obaj oskarżeni korzystali w postępowaniu odwoławczym z pomocy obrońcy z urzędu, a koszty tej pomocy nie zostały uiszczone, Sąd Apelacyjny, zgodnie z obowiązującymi w tej mierze przepisami, zasądził od Skarbu Państwa należne im wynagrodzenie uwzględniając także koszty dojazdu, zgodnie ze złożonymi rachunkami.

U podstaw zwolnienia oskarżonych od kosztów postępowania odwoławczego legły te same przyczyny, które uzasadniały analogiczne rozstrzygnięcie sądu I instancji.